Ministerstvo životního prostředí

ODESÍLATEL:

Mgr. Evžen Doležal
ředitel odboru
posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence
Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65
100 10 Praha 10

ADRESÁT:

Krajský úřad Královéhradeckého kraje
Odbor územního plánování
a stavebního řádu
Oddělení územního plánování
Pivovarské náměstí 1245
500 03 Hradec Králové

V Praze dne 19. října 2016
Č. j.: 63429/ENV/16
Vyřizuje: Ing. Benková
Tel.: 267 122 486

Věc: Vyjádření Ministerstva životního prostředí (MŽP) k návrhu Zprávy o uplatňování Zásad územního rozvoje Královéhradeckého kraje (ZÚR KHK) v uplynulém období červenec 2014 – září 2016 a stanovisko MŽP k potřebě posouzení ZÚR KHK z hlediska vlivů na životní prostředí

Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor územního plánování a stavebního řádu (dále jen „KÚ“), jako příslušný orgán územního plánování podle ustanovení § 7 odst. 1 písm. a) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“) oznámil, že zpracoval dle § 42 odst. 1 stavebního zákona návrh Zprávy o uplatňování ZÚR KHK (dále jen „Zpráva“) a vyzval MŽP k uplatnění vyjádření s požadavky na obsah Zprávy a dále uplatnění stanoviska zpracovaného podle kritérií přílohy č. 8 k zákonu č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o posuzování vlivů na životní prostředí“) k potřebě posouzení ZÚR KHK z hlediska vlivů na životní prostředí.

I. MŽP uplatňuje na základě ustanovení § 42 odst. 1 stavebního zákona následující vyjádření s požadavky na obsah Zprávy.

Z hlediska druhové ochrany přírody a krajiny:

Do Zprávy požadujeme jako podklad pro aktualizaci ZÚR KHK začlenit vrstvy dálkových migračních koridorů a migračně významných území poskytovaných Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR dle přílohy č. 1 části A bodu 119 k vyhlášce č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů.

Zároveň požadujeme nově uvažované koridory liniové dopravní infrastruktury v Aktualizaci č. 2 ZÚR KHK vymezit s respektováním předmětu ochrany potenciálně dotčených lokalit soustavy NATURA 2000.

Z hlediska problematiky geologie:

Ve Zprávě požadujeme zdůraznit, že ochrana ložisek nerostných surovin je veřejným zájmem, z tohoto důvodu musí být nepřemístitelnost ložisek nerostných surovin nadále respektována i v jiných řízeních týkajících se území a jeho využití. Při využívání řešeného území je nutné respektovat všechny zákonné formy ochrany ložisek nerostných surovin a ložiskových území a současně je nezbytné využívat ložiska nerostných surovin v souladu s principy trvale udržitelného rozvoje. Zároveň je potřeba vytvářet územní předpoklady pro otvírku nových ložisek náhradou za ložiska postupně dotěžovaná.

II. MŽP na základě § 42 odst. 1 stavebního zákona a podle ustanovení § 10i odst. 2 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí s přihlédnutím ke kritériím přílohy č. 8 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí, **a to zejména k obsahu koncepce a charakteristice vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví a charakteristice dotčeného území**, **vydává níže uvedené stanovisko a zároveň stanovuje podrobnější požadavky na obsah a rozsah vyhodnocení vlivů Aktualizace č. 2 ZÚR KHK na životní prostředí:**

Zpráva obsahuje náměty na Aktualizaci č. 2 ZÚR KHK, které stanovují rámec pro budoucí povolení záměrů. Jedná se o koridory dopravní infrastruktury (silnice a železnice). Jelikož **Aktualizace č. 2 ZÚR KHK může mít významný vliv na životní prostředí**, **je nezbytné provést její posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí,** a to v plném rozsahu dle přílohy stavebního zákona.

MŽP jako dotčený orgán při pořizování zásad územního rozvoje v souladu s § 10i odst. 2 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí **stanovuje níže uvedené podrobnější požadavky na obsah a rozsah vyhodnocení vlivů Aktualizace č. 2 ZÚR KHK na životní prostředí.** Obecně však platí ta zásada, že MŽP požaduje zpracovat vyhodnocení vlivů aktualizace ZÚR KHK na životní prostředí v takové podrobnosti, jaká odpovídá měřítku zpracování aktualizace ZÚR KHK a ve Zprávě uvedeným návrhům na aktualizaci ZÚR KHK.

Při zpracovávání vyhodnocení vlivů aktualizace ZÚR KHK na životní prostředí doporučujeme vycházet z „Metodického doporučení pro vyhodnocení vlivů PÚR ČR a ZÚR na životní prostředí“ zveřejněného ve Věstníku MŽP (ročník XV – únor 2015 – částka 2).

1. U všech nových či upravených opatření (návrhů) požadujeme vyhodnotit jejich vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví. Vyhodnocení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví musí obsahovat vyhodnocení vlivů všech nových či upravených vymezených koridorů, a to na všechny složky životního prostředí. Posuzují se vlivy na veřejné zdraví a životní prostředí, zahrnující vlivy na živočichy a rostliny (zejména vlivy aktualizace ZÚR KHK na fragmentaci krajiny; střety s migračními trasami živočichů a zachování migrační propustnosti), ekosystémy, půdu, horninové prostředí, vodu, ovzduší, klima, krajinu (zejména krajinný ráz), přírodní zdroje, hmotný majetek a kulturní památky, a jejich vzájemné působení a souvislosti.

2. Při novém vymezování ploch a koridorů v maximální možné míře prověřovat řešení ve variantách nebo alternativách a tyto varianty nebo alternativy následně náležitě

Ministerstvo životního prostředí, Vršovická 65, 100 10 Praha 10, (+420) 26712-1111, IDDS: 9gsaax4, www.mzp.cz, info@mzp.cz

vyhodnotit a porovnat. V případě variantního řešení záměru vyhodnotí posuzovatel všechny dostupné varianty v aktualizaci ZÚR KHK z hlediska jejich přípustnosti (přípustné, podmíněně přípustné, nepřípustné) se zájmy ochrany přírody. U varianty podmíněně přípustné navrhne posuzovatel případná opatření, která by vyloučila, snížila, zmírnila nebo kompenzovala negativní vliv na zájmy ochrany přírody. Dále porovná varianty a stanoví jejich pořadí z hlediska vlivů na chráněná území a v závěru konstatuje nejpřijatelnější variantu. V případě, že dle názoru posuzovatele je možné najít vhodnější řešení, která nejsou v aktualizaci ZÚR KHK zahrnuta, je možné je ve vyhodnocení uvést a doporučit zařazení varianty návrhu do aktualizace.

3. Vyhodnotit ovlivnění migrační prostupnosti krajiny, resp. akceptovatelnost řešení dopravních koridorů z hlediska dotčení funkčnosti dálkových migračních koridorů velkých savců, jejich bariér a migračně významných území. Za tímto účelem využít výše zmíněné vrstvy dálkových migračních koridorů a migračně významných území.

4. Požadujeme vyhodnotit všechny případné varianty dopravních koridorů, přičemž při umísťování koridorů dopravních staveb je třeba zohlednit stávající úroveň znečistění dané lokality vzhledem k dodržování imisních limitů stanovených v příloze č. 1 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší (zákon o ochraně ovzduší), ve znění pozdějších předpisů.

5. Požadujeme vyhodnotit vliv nově vymezených, aktualizovaných nebo jinak upravených záměrů na dotčená zvláště chráněná území (ZCHÚ) kategorie NP, CHKO, NPR a NPP, přičemž je nutno posoudit, zda tyto záměry respektují limity využití území. Je nezbytné vyhodnotit, zda v důsledku realizace záměrů nemůže dojít k ohrožení předmětů a cílů ochrany dotčených ZCHÚ. V rámci vyhodnocení navrhnout případná opatření, která vyloučí, sníží nebo budou kompenzovat negativní vliv na ZCHÚ.

6. Požadujeme, aby posuzovatel v rámci vyhodnocení vlivů aktualizace ZÚR KHK na životní prostředí vypracoval závěry a doporučení včetně návrhu stanoviska MŽP k návrhu aktualizace ZÚR KHK s uvedením zejména jasných výroků, zda lze z hlediska negativních vlivů na životní prostředí:
    a. s jednotlivou plochou či koridorem souhlasit nebo souhlasit s podmínkami včetně jejich upřesnění anebo nesouhlasit (pouze u nově navržených či upravených ploch či koridorů),
    b. s aktualizací ZÚR KHK jako celkem souhlasit nebo souhlasit s podmínkami včetně jejich upřesnění anebo nesouhlasit.

    V případě vyhodnocení variant se může výrok lišit k jednotlivým variantám.

7. V rámci vyhodnocení vlivů aktualizace ZÚR KHK na životní prostředí musí být provedeno i vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů. Vyhodnocení vlivů na životní prostředí je třeba zpracovat jak na úrovni konkrétních ploch a koridorů (liniové stavby, rozvojové plochy atd.), tak je nezbytné vyhodnotit návrh aktualizace ZÚR KHK jako celek s ohledem na širší vztahy a vazby a v souvislosti se stavem v území a záměry v území schválenými k realizaci či záměry uvažovanými.

Ministerstvo životního prostředí, Vršovická 65, 100 10 Praha 10, (+420) 26712-1111, IDDS: 9gsaax4, www.mzp.cz, info@mzp.cz

8. Posoudit vliv hájených koridorů pro liniové stavby na odtokové poměry, resp. na zhoršení povodňového nebezpečí. Obdobně vyhodnotit vliv jednotlivých záměrů na dotčené vodní útvary. Vyhodnotit, zda je vyloučena možnost zhoršení stavu či potenciálu nebo nedosažení dobrého stavu či potenciálu dotčených vodních útvarů následkem realizace záměrů.

9. Vyhodnotit změnu vodního režimu krajiny v souvislosti s navrženými plochami a koridory a zároveň stanovit limity pro využívání území, jejichž dodržení je nezbytné pro zachování příznivých odtokových poměrů. Především u navržených ploch a koridorů je důležité vyhodnotit vliv na charakter odvodnění oblasti v souvislosti s navrhovanou zástavbou a stanovit limity tak, aby v důsledku realizace záměrů nebylo následně nezbytné budovat technická opatření pro zadržení vody v krajině, ochranu sídel apod.

10. Požadujeme vyhodnocení záboru zemědělského půdního fondu (ZPF) nově navržených či upravených ploch a koridorů. Dále požadujeme zejména uvést překryv návrhových ploch s plochami I. a II. třídy ochrany ZPF a s plochami ostatních tříd ochrany.

11. U nově navržených či upravených koridorů a ploch vyhodnotit zásah do lesních porostů či ochranného pásma lesa.

12. U nově navržených či upravených ploch a koridorů požadujeme vyhodnotit vlivy na lokality výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů s národním významem. V rámci hodnocení je nutné zohlednit zejména, o jaký konkrétní druh se jedná s ohledem na jeho bionomii a stanovištní požadavky.

13. Do grafické části vyhodnocení požadujeme promítnout plochy a koridory dopravní infrastruktury nadmístního významu, plochy a koridory pro veřejně prospěšné stavby a zájmy ochrany přírody a krajiny, které vyplývají ze zákona o ochraně přírody a krajiny, a to zejména ZCHÚ, území evropsky významných lokalit (EVL) a ptačích oblastí (PO), přírodní parky, regionální a nadregionální ÚSES. Z požadovaného zákresu by měly být zřejmé možné střety, které je nutno řešit.

14. Požadujeme vyhodnotit, zda vlivy nově navrhovaných či upravovaných záměrů mohou zasahovat i mimo území České republiky. U těchto přeshraničních vlivů požadujeme identifikaci dotčeného území.

15. Požadujeme vyhodnotit, zda aktualizace ZÚR KHK naplňuje cíle národních a regionálních koncepčních dokumentů v oblasti ochrany přírody a krajiny (např. Aktualizace Státního programu ochrany přírody a krajiny ČR, Státní politika životního prostředí ČR 2012 - 2020, Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR 2016 - 2025).

16. Požadujeme vyhodnotit soulad plánovaných záměrů aktualizace ZÚR KHK (především vymezení koridorů dopravní infrastruktury pro umístění silnic a železničních tratí) se strategickými dokumenty v oblasti ochrany ovzduší na národní a regionální úrovni, které se touto problematikou také zabývají – Národní program snižování emisí ČR

Ministerstvo životního prostředí, Vršovická 65, 100 10 Praha 10, (+420) 26712-1111, IDDS: 9gsaax4, www.mzp.cz, info@mzp.cz

a Program zlepšování kvality ovzduší zóna Severovýchod – CZ05. V Programu zlepšování kvality ovzduší zóna Severovýchod – CZ05 jsou uvedeny konkrétní významné dopravní záměry v kapitole E.4.1. "Opatření ke snížení vlivu silniční dopravy na úroveň znečištění ovzduší" za kartou opatření AB1, AB2 a AB4. V Národním programu snižování emisí ČR jsou konkrétní významné dopravní záměry uvedeny v článku 18: Konkrétní opatření z PZKO s celonárodním dopadem.

MŽP obdrželo stanoviska příslušných orgánů ochrany přírody z hlediska možného významného vlivu dle § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“) se závěry, že Aktualizace č. 2 ZÚR KHK v rozsahu předložené Zprávy nemůže mít významný vliv na příznivý stav předmětů ochrany nebo celistvost evropsky významných lokalit a ptačích oblastí ležících na území CHKO Broumovsko a CHKO Orlické hory (stanovisko AOPK ČR, RP Východní Čechy pod č. j. 02828/VC/16 ze dne 5. 10. 2016) a na území Krkonošského národního parku a jeho ochranného pásma (stanovisko Správy KRNAP pod č. j. KRNAP 07830/2016 ze dne 10. 10. 2016) ani na území v působnosti Krajského úřadu Královéhradeckého kraje (stanovisko Krajského úřadu Královéhradeckého kraje pod č.j. KUKHK-29659/ZP/2016 ze dne 19. 9. 2016).

Pokud všechny příslušné orgány ochrany přírody vyloučí významné vlivy na příznivý stav předmětů ochrany nebo celistvost evropsky významných lokalit a ptačích oblastí, není nutné zpracovávat v rámci vyhodnocení předpokládaných vlivů zásad územního rozvoje na udržitelný rozvoj území část B, tedy vyhodnocení vlivů zásad územního rozvoje na evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti.

Upozorňujeme však, že pokud dojde na základě uplatněných požadavků na obsah Zprávy především ze strany obcí a dotčených orgánů ke změnám Zprávy ve smyslu doplnění nových, dosud v návrhu Zprávy neuvedených skutečností (nových ploch, koridorů apod.), je nutné upravený návrh Zprávy opětovně předložit MŽP k posouzení a případnému doplnění požadavků na obsah a rozsah vyhodnocení z hlediska vlivů na životní prostředí. V tomto případě rovněž požadujeme společně se Zprávou předložit nová stanoviska orgánů ochrany přírody dle § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny.

Mgr. Evžen Doležal v. r.

Na vědomí: *(odesláno VS pod č. j. 71196/ENV/16)*

odbor obecné ochrany přírody a krajiny
odbor zvláštní územní ochrany přírody a krajiny
odbor druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků
odbor geologie
odbor odpadů
odbor ochrany vod
odbor ochrany ovzduší

Ministerstvo životního prostředí, Vršovická 65, 100 10 Praha 10, (+420) 26712-1111, IDDS: 9gsaax4, www.mzp.cz, info@mzp.cz